

ШКОЛСКИ ЛИСТЪ.

WWW.UNILIB.RS

Одъ овога листа излазе свакога месеца по четири броя. —
Цена му ена год. 4 ф. на по године 2 ф. на четвртъ год. 1 ф. а.вр.

БРОЙ 10.

У Новоме Саду, 14. Марта 1859.

ГОД. VI.

Светыхъ четрдесетъ Мученика.

На триста година после Христа за владе цара Константина, али пре него што се овај у Христову веру обратио быо, Мучитель Ликиніа, кои е у Азији владао, изда заповестъ, да се сви христіяни римскимъ боговима кланяти имаю, и кои то небы учинио, да се страшнымъ мукама умори. У граду Севастіи, кои се другчѣ и Никомидія зове и у Арменіи лежи, налазило се тада едно оделенѣ цареве войске, ков се звало дванайста Легія. У Легіи той было е 40 войника, кои се непорочнымъ и добродѣтельнымъ животомъ одликовали, и были храбри, юначни и точни у испуњаваню своихъ дужностей. Сви ови были су христіяни.

Кадъ се овой войски заповестъ прочита, да се свакій войникъ идолима поклонити има, тада оныхъ 40 войника' изиђу изъ реда и признавши явно да су христіяни, рекну, да се они идолима поклонити неће, нити ће бездушнымъ делима човечіихъ руку жертву припети. На то буду одведени предъ судію кои имъ строгомъ каштигомъ претити стане, ако заповестъ неизврше; но они одговоре, да нема те силе на свету, коя бы кадра была нѣи одъ свете вере одвратити. Тада ихъ судія даде немилостиво избити, у ланце окovati и у тавницу бацити, где су 8 дана лежали. После тога буду изведени предъ войводу, кои е быо заповедникъ надъ целомъ томъ войскомъ, и пошто и предъ овымъ смѣло и безъ найманѣга страха неповеде Христа, буду сви на смрть осуђени.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

У то време была е јака зима, притомъ е горњакъ ветаръ страховито дувао, и съ тога е зима јонѣтѣ люба была. Судія заповеди да се христіјански войници голи, наги у езеро баце, те да се тамо посмрзаваю. Ово е една одъ најужасниѣхъ мука, коју е само најзверскіе срдце измислити кадро. Али 40 войника' неуплаше се одъ те грозне муке, него отиду одма на одређено место, поскидаю са себе халѣине, и наги уђу у езеро кое е было кодъ града Севастіе. Место за мученѣ одређено е было хотимице близу топлога купатила, да може евакѣй осуђеникѣ, чимъ се Христа одрече, у купатило уђи, и своје страдању край учинити.

Три дана су мученици у води грозну муку подносили, три дана су подъ најлюђимъ боловима лагано умирали, али ипакъ сви осташе постојани, едавъ е другогъ наговарао да јуначки подвиге смртне заедно издрже, и овако су се сви екупа Богу молили: „Насъ четрдесеторица смо у ово езеро ушли. Дай о Господе, да сви четрдесеторица примимо одъ тебе венце мученичѣ, и да ни едавъ безъ венца нестане. Четрдесетъ е број частанъ, ерѣ е Мойсей 40 дана' постио па е заповести одъ тебе приміо; и Илія е постомъ одъ четрдесетъ дана' удостоіо се видити лица Твога.“ Молѣтва светѣхъ мученика' испунила се, али другѣе него што су они мислили.

У край езера постављена беше стража да пази на мученике. Сви стражари ноћу засне, само еданъ на стражи остане. Овај спази велику светлостъ и види сјајне и дивне круне надъ главама светѣхъ страдалица, али ніе было 40 круна' него само 39. А то е зато, што су едномъ страдалцу муке додіјале, па е крадомъ одъ другихъ изишао био изъ езера и отишао у врућу купку съ намеромъ, да се Христа одрече; али чимъ у купку уђе, згоди га ударъ, и онъ

изданае. Тако е несрећникъ овај желећи сачувати земальскій животъ, изгубио и земальскій, ал' и вечный. Но Божія благодать, кое се овај лишио, излила се на другогъ човека. Онај стражаръ, кои е сјayne вѣнце надъ главама светыхъ страдалаца' и смртъ одпадникову видно, свуче са себе халине, скочи у воду, дође међу мученике, и повиче: „Я самъ христіанинъ. Господи, Боже мой, я веруемъ у тебе, у кога верую ове твое праве слуге. Прими и мене, господи, причисли ме къ овима, и удостои ме да за тебе мученъ будемъ.“ — И Богъ даде овоме страдалцу, те е и онъ надъ своіомъ главомъ сјайный венацъ победе угледао. Тако обрадовани овимъ новымъ другомъ свети мученици съ нѣиме заедно прославляху Бога.

Напоследку, кадъ се мислило да су се већ сви страдалци скончали, буду они изъ воде извађени, и на кола натоварени, да се на спалиште однесу. Губителѣи опазе да е наймлађи страдалацъ, кои се Милитонъ зваше, іоштъ у животу, и хтедоше га на страву оставити, у надежди, да ће се онъ Христа одрећи кадъ къ себи дође. Овај Милитонъ имађаше матеръ, коя беше лука сиротица. Кадъ она опази да губителѣи хоће да сына нѣногъ поштеде, приступи къ нѣму и нађе га само толико у животу, да е іоштъ болове осећати могао. Съ угасавајућимъ се и изнемоглимъ очима гледаше страдалацъ свою милу майку. И мати осећаше горку болю, гледајући страшну смртъ свога чеда, али ипакъ съ духовномъ крепошћу опоминяше га да буде постоянъ у вери и да претрпи до конца. Шта више, она га сама своимъ рукама однесе и метне на она кола, на којима су мртва телеса нѣговихъ са-страдалаца на спалиште ношена, да и у смрти съ онима буде, съ којима е заедно толике муке за Христа претрпио. За којима ишла е мати Милитонова пратећи свога

сына и нѣгове састрадалце на место где имъ телеса поганици ватромъ сапалише.

Дивный е ово примеръ духовне крепости, какавъ е само вера православна произвести кадра. Да нису ови свети мученици живу веру имали, то бы они веѣма ценили были свой животъ, земальско благостанъ, и заповесть свога незнабожногъ господара, него заповесть Божию; а Милитонова мати да нѣ имала крепости духовне коя се одъ живе вере у Бога раѣа, небы могла найвеѣу жалость свою, смръть сына свога тако юначки поднети.

Св. Василіе Великій, св. Григоріе Нисскій и други знаменити свети отци говорили су и написали похвална слова у славу 40 мученика; а света православна црква чинеѣи споменъ овимъ страдалцима 9. Марта сваке године, одредила е да се на данъ тай, осимъ ако у неделю пада, преѣосвеѣена служба Божія служи и да се на нѣой апостолъ и евангеліе чита.

Разговоръ свештеника съ христіяни о томъ да неваля у гѣвору употреблявати срамне речи.

Свештеникъ. Мени се чини брате мой, да се теби неѣе допасти ова моя данашня посета. Ал' шта ѣемо? Мы се обично у првый махъ ердимо, кадъ намъ ко истину у очи рекне, а послѣ кадъ к' себи доѣемо и размислимо добро о ствари, онда и сами се уверити можемо, да е онай кои насъ е саветовао, право имао, на му јошъ захвалюемо, и поправимо се. Тако баремъ быва кодъ паметныхъ и разборитыхъ людій.

Парохіянинъ. И я држимъ да е гріота одъ Васъ непримамы савета. Ко бы насъ и могао боль одъ Васъ учити и упуѣивати на добро. Мы смо люди прости, и у гресима огрезли.

Свешш. Порокъ о коме самъ намеранъ съ вама говори, постао е готово обштински; мало ихъ има даваъ међу нашими людма, кои тымъ порокомъ заражени нису. Зато ми е мило, што се овде кодъ тебе екупило велико друштво, па ће баръ сви моћи чути што говоримъ. Сеѣашъ ли се како си прешасте неделѣ кадъ си вући ишао, говорио неваляле погане речи.

Парохіянинъ. Е, отче, я самъ онда быо знашъ мало весео; ишао самъ изъ гостию.

Свешш. Но ты си ипакъ быо при себи, и знао си шта говоришъ. Што трезанъ мисли, то шянъ говори. Да се ниси навикао у трезвеномъ станю неваляле речи говорити, небы ихъ быо ни шянъ на своя уста изговарао.

Парохіяни сви заедно. Отче, та то е нашъ простачки обичай да тако говоримо. Сви смо мы такови.

Свешш. Тако е жали Боже. У целомъ нашемъ селу, едва ћешъ наћи неколико скромныхъ людій, кои никада нецую. Сви остали неую, и говоре срамотне речи безобзирке. Па веѣ и деца се ваша изъ малена на то уче! — Вы сте се тако привикли несованю, да веѣ многи изговараю те речи као неке пословице. Ако у ютру марвинче ранишъ, а ты му неуешъ то и то! Ако ти когодъ одъ млаѣихъ неуреди добро посао, ето тебе опетъ где га несовкомъ исправляшъ и карашъ. Ако сынъ отца, или жена мужа разерди, понавля се та иста исторія. Многи одъ васъ до таквога су безобразлука дошли, да и предъ свештеникомъ неую, а има ихъ на жалость, кои као поганици неую вретъ, законъ, свеца, и — страшно е и казати, самога Бога! Невалялый тай обичай прешао вамъ е у наравъ; многи се убезекну, кадъ имъ кажемъ да е гріота несовати, а неки се и диче тымъ невалялымъ обичаемъ, и неуюћи држе себе за юнаке и разумняке, а овамо нема горбхъ страшльивица' и лудака, него што су они.

www.unilib.rs *Парохіянинъ.* Неки путъ не бы хтео отче псовати, ме алиразлоте . . . !

Свешш. Па заръ ти псовка помаже у томъ случаю. Заръ ти в онда лакше кадъ опсеуешъ. Знамъ я любезный мой да имаде много люди, кои кадъ се разерде пеую, али тиі рекао бы, као да хоће зло іоштъ горимъ да учине; порокъ хоће да с' порокомъ излече! Болъ бы было да се уместо тога прекресте, и да одъуте па бы ихъ прошла лютина и савъ едъ. — Међутимъ пытамъ я васъ, есте л' вы кадгодъ размишляли о томъ како в великій грехъ псованъ, и како шкоди онъ благодравности.

Парохіянинъ. Научите насъ, ђтче. Можда ћемо се мы лакше поправити, ако дознамо, како в великій грехъ псовка.

Свешш. Псовка е грехъ, кои се забранюе у седмой заповеди; псовка е путъ къ развратности, она е речма извршена развратность. Где се пеуе, ту се у полакъ появлюе и нечистота, а нечистота е грехъ смртный, као што изъ науке христіанске знате. Кадъ в господъ Іисусъ Христосъ разлетъ быо, онда га е онай разбойникъ што в быо на левой страна грдио, а грдили су га речма и они поглавари и старешине кои су викали: „А, а, то е онай што вели да е кадаръ разрушити цркву и за три дана ю сазидати!“ Св. апостоль Павле, захтева да се скрнавe речи међу христіянима не говоре, да имъ ни имена нема. (Ефес. 5. 3, 4).

Псовка скрнави и наше уображенъ, и слухъ, и языкъ и владанъ наше. Єли могуће да човеку предъ очи неизлазе неваляетва, кадъ неваляле и срамне речи на уста своя произноси? Слухъ нашъ, кои треба да пази само на чисте и полезне речи, са гадныхъ нашихъ речій кужи се и скрнави. Єзыкъ, кои бы требало да слави Бога, обезсвећуе се псованъмъ. Помислите само, віе ли гріота, онимъ истымъ языкомъ,

— коимъ призivate име Божіе, име отца и сына и святаго Духа, — развратне и гнусне речи говорити. Па што е іоштъ страшніе. Вы примате на своя уста св. тело и крвь Христову, па на та уста уста говорите погане речи. Напоследку люди доброга владаня, кадъ васъ чую где говорите коекакве гадне речи, одъ тога се сгаде, ожалосте, а млоги се съ тыхъ вашихъ речій покваре и побу вашимъ трагомъ.

Но да видимо, кога вы грдите, и коме досађуете съ вашимъ викомъ и псовкомъ? Свое жене, кое вамъ децу рађаю, свое матере; кое су васъ родиле и одрабиле. О, како е то гадна неблагодарность! Пытамъ я васъ, могу ли они добро се владати, кои често пеую? Та ти люди обично и сами признаю да су и деломъ неваляли, само што се іоштъ и диче еа своимъ неваляствомъ. Я готово немогу ни веровати, да човекъ, кои радо пеуе, ніе и развращенъ. Особито е гадно чути старе люде и родителъ, где пеую предъ женама и децомъ.

Єдна жена. Тако е, частный отче, па опетъ наши мужеви често говоре погане речи и у присутству своихъ одраслыхъ иђерій? Само да знате колико између насъ съ тога греха (т. е. свађе) бива

Свешш. Видите, каква се темельна тужба противу Васъ доноси! Видите, како сте вы яко у неваляство забраздили! Довста се човекъ мора чудити, одкуда у васъ тай невалялый нехристиянски обичай. Тай се обичай само баволу може допадате а никомъ другомъ. Онъ васъ и наводи на тай поганый грехъ. — А да ніе и међу вама коя, што непристойне речи говори? (къ женама окренувши се)?

Парохіјани (готово сви заедно). Што е истина, истина, отче. Жене непеую. Само погдекоя се нађе, алъ то су безобразнице, што немаю стыда ни поштени.

(Свршиће се.)

О чуванию здравля.

(Бдна лекция за недельошколце.)

1. о светлости.

Светлостъ е за здравлѣ и животъ врло потребна, и свакоме е створеню тимъ нуждния, што е ков савршеніе. Дете чимъ се роди на светъ, одма светлостъ тражи, и тако се непрестано за нѣомъ окреће, да много равроко остане, ако га мати непази и незаклани, или онако неовреће, да право онамо гледа, одкуда светлостъ долази. Како дете, исто се тако и свака кличица, сваки стручакъ травице, чимъ е изъ семена пукао, и сваки листакъ текъ што се изъ пупка промолио, къ светлости вие. Метни ихъ у мракъ, у лагумъ или подрумъ, непрестано ће се на ону страну савеяти, одкудъ имъ светлости ма зрачакъ допирао буде. Покушай ихъ ту свакояко обртати и премештати, расте ће у висъ, и косо и поземлюшке и стрмоглавце, ако ихъ тако светлостъ осиявала буде.

На светлости све растинѣ и животинѣ најлешше узрасте. Покушай расадити одъ истотъ цветнѣгъ семена некое по местима, где светлостъ недопире, а некое по местима, где непрестано сунце сия, и зачудићешъ се колика е разлика: оно у мраку изаћиће кржаво јдно и богаясто, а оно на светлости велико, снажно и лепо, едва ћешъ самъ веровати, да е одъ истогъ семена.

Покушай одузети светлостъ, онога ће се часа све разболети и пропасти. Унеси најлешши цветъ и затвори у таму, до кои данъ савимъ ће избледити, ни познати га нећешъ. Найрумениа ружица у соби цветајући изађе бледа, едва се као магла руменило опажа. Најбелѣи цветъ изађе бледъ, ни близу онако чисто и ведро бо, као на светлости. А изнеси онај најкржави изъ

таме на светлостъ, и ако га само деба прешло ние, чудићешъ се како све лепши излази, што више светлости имао буде.

Ко ние запазио некъ пази да види, колика е разлика између они у шуми у мраку, и они на ведрини и светлости растећи дрва: она у мраку и густини добиваю светлостъ само съ темена, те онако и расте у висину, али съ танкимъ деблама, и текъ на врху нешто незнатно граня и лишћа пусте; а она на ведрини и осою одъ сви страна светлостъ примаюћи израсте са снажнимъ деблама, многимъ снажнимъ гранама и силнимъ листомъ, како ихъ едва два и три одъ они у мраву донесу.

Исто е тако разлика на вођу са они вођака, што у тами и сену стое, и они на светлости; оно ние ниблизу овако зрело, ни овако сочно и сладко, као ово, што е на светлости узревало.

Исто е тако светлостъ важна ако не и важнија по животинъ. Овде е само ређе прилике видити то, али где е прилике, ту се сваки зачудити мора разлики на лепоти и сјајности, на животности и снази они животина, што су на светлости растла, и они по кавезима. Наилепше цветнъ и животиньске бое само се на највећој светлости развию, и само ихъ у онимъ пределима има, где е највише светлости.

Јошъ важнија е светлостъ по люде. Да неспоминъмо оне многе благотворне промене, што се у човеку подъ упливомъ светлости сбиваю, навешъемо само, како се сваки човекъ сасвимъ веселие и бистрие, живљъ и снажније осећа на ведромъ и светломъ дану, а као да нека чама одма на свакогъ најђе, чимъ се небо наоблачи и светлостъ намъ сакрие; сваки се осећа суморнии и ленъи, и ева се воля изгуби.

Люди и деца на светлости бавећи се добию живљъ и ведрив бое, узрасте лепши и виши, здравии и

УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

срчани, и душомъ и умомъ живљи и бистрии. Нигде толико богала нема, као у мрачнимъ доловима и гудурама између високи планина, где никадъ зракъ сунца недопре, или по прекоњима, лагумовима, казаматима и по мрачнимъ варошкимъ конацима, а нигде тако лени и снажни люди, као на ведримъ и светлимъ просторима живећи.

То све показује, колико е светлостъ по животъ и здрављъ преко нужна. Јко дакле здрављу и животу греша, ко се одъ светлости клони, или за њомъ и необазире, ко по васъ данъ у себи у тами седе, и текъ подъ вече, кадъ е сунце зашло, и то на часаку изъ рупе изађе, да се по пољу прође. Башъ за сунца то чинити ваља, и колко е комъ више могућно на светлости бити. Сви што по собама седе и ту послове раде, ваљало би, ако е поле прилике на пољу то да чине, особито у зелени, изподъ листнатогъ дрвља и сеница.

Ходанѣмъ или седењѣмъ изподъ листнатогъ дрвља и у листнатимъ сеницама имамо и тај највећи добитъ, да се ту најчистиѣмъ и најснажниѣмъ воздуха нагутамо. Нигде ние воздухъ здрави и снажни, него изподъ листнати дрва и у зелени, при упливу светлости; тада листъ највећма воздухъ чисти и снажи, кое нечиви, кадъ сунце зађе и светлости нестане.

Неуживанѣ светлости одъ велике е штете и пагубе по здрављъ. Ово најболѣ видимо на людма у тами живећимъ; сви су бледи и слаби, надувени и болешљиви. Најздрави и најснажни люди, чимъ неко време у тами поседе, изађу слаби и болешљиви. У тами седећи крвъ избледи и оводени, отуда слабостъ и бледило, а онда се часомъ изметне шкрофула или ектика, костоболя или водена болестъ, или ма која друга трула болештина, одъ кое не само тамничари и казаматли, него и силни варошаниѣ што никое нужде

нетрпни и сасвимъ добро и повољно живи, само зато страда, ербо се кадкадъ по читаве месеце дана изъ они мрачни улица и руша неизвлачи. То е узрокъ, те су и рудокопачи онако увели, еръ у лагумима радећи кадкадъ по пуне неделъ и месеце на светлостъ дана неизлазе. Исто су тако и силне занатлие по варошима, било они, што ноћу радећи а даню спавајући, светлостъ дана немогу, или што неће да е уживаю. Ни еданъ одъ ови неће безъ каштиге проћи, пре или после стићиће свакогъ тимъ яче, што е кои одъ нарави слабии, и отице или неотице законъ природе преступао и газио.

Напоследку имамо додати, да као што е светлостъ противу сви горепоменути болештина найвернии чуваръ, исто е тако и у болестима тимъ еданъ одъ найглавнии лекова; те по томъ валя сви кашљави, шкрофулозни, костобольни, сви са бледиломъ, са воденомъ болести и воденимъ отоцима и пр. да се светлости сунчани зрака направце излажу, да е напуштаю на голе болне уде направце падати и изливати се. Исто тако валя да е и сви остали слаби особито после претрпљне болести уживаю, свакоме е томъ врло користна и кадра кадкадъ више помоћи, него найснажния рана, и најбольи лекови. Само болестницима патећимъ одъ врућице, главоболъ, лудила, одъ неспаваня, и свима болестима очию, исто као и здравимъ очима, направце на нби падајућа светлостъ е шкодљива, и ови се одъ нъ закланяти мораю.

Лисица и риба.

Кадъ оно насилни Римляни Ерусалимъ разорише, и већи део Израильскогъ народа у жестокой битки посекоше или у робљъ одведоше, преоста само нешто

ядно и жалостно, да подъ тешкимъ ярмомъ погани ови силеция јошъ грѣе прође, кои савъ онај јуначки одпоръ Израилѣана и оно јуначко браненѣ свогъ отечества само израилској вери приписиваше, те зато ову сасвимъ истребити одредише, и у тој намери беднимъ преосталцима овимъ и државѣ свои богослужения, и ученѣ свога закона закратише.

У то доба бияше међу Израилѣанима еданъ смирени свештеникъ именовъ Акива, кои све ове јаде свогъ народа и свое браће тешко гледаше, и страшећи се, да се неби вера праотаца и законъ божи сасвимъ заборавио, усуди се противу наредби угњетателя народъ свой у вери праотаца поучавати, и законъ божи њима читати и тумачити.

Едаредъ, кадъ онъ у овомъ светомъ послу бияше, дође къ њѣму еданъ одъ њиови тадашњи први наученика именовъ Папа, и представљајући му, како нимало мудро нечини, што противу наредби земальски власти, вери и законима Божиимъ народъ учи, и плашећи га са истимъ властима хѣаше га одъ његовогъ светогъ предузећа одговорити, наводећи јошъ, како и мудростъ сама налаже, приклонити се околностима.

Али Акива бияше другогъ мнѣния, да никое околности немогу праве Израилѣане оправдати, ако се свое праотеческе вере и закона одреку, у коемъ пише: люби Господа Бога свогъ свимъ срцемъ своимъ и свомъ душомъ својомъ, макаръ и у опасностъ са животомъ дошао. Смирени Акива бияше уверевъ, да све беде и зла, што ихъ народъ одъ римскогъ насиља трпи, не трпи съ вере и закона свои праотаца, већъ съ недржания истихъ по пропису, и да ће му само отуда спасенѣ доћи, ако се овихъ по пропису држао буде, пакъ онда припода Папи: „Ј самъ за тебе слушао, и савъ народъ држи, да си ты први мудрица, али твое те речи издаю више за будалу него за мудрицу.“ — За-

www.тимъ.се окрете къ народу, кои овај разговоръ слушаше, и да би уверио, како е кадкадъ лудо и опасно владати се по околностима, еръ се ту najveћа блага изгубити могу, приповеди народу ову басну:

Одајући лисица едаредъ покрај воде опази где многе рибе у najveћемъ страу изъ воде смуцаше, и любопитна да дозна, шта ихъ тако узнемирава, проговори: смемъ ли, любезне мое, тако слободна бити и запитати, са шта сте у толикомъ страу? Бежимо одъ наши душмана, одговореше рибе, и одъ мрежа њиови, кое су на све стране заметнули. О, о, викну лукава лисица, ако ништа друго ние, то ћу вамъ я средство казати, како ће те се за часъ спасти. Изађите амо на суво, пакъ да заедно као некада наши праотци у слогѣ и споразумљѣню, любви и братству живимо. Али рибе опазе подлость овога подмуклогъ и башъ на њиовъ животъ вребајућегъ саветника па одговорише: Лию, лию! Ђеи ли ты она, што е за наймудрию међу животњяма држе, а твой те говоръ издае за najveћу улу и будалу. Кадъ ми оволикѣ беде и неволъ у нашој рођеној постойбини и завичаю трпѣти имамо, а да каквѣме добру да се надамо у туђемъ нашој нарави и обичаима сасвимъ противномъ завичаю.

Исто е тако браћо и съ нами, придѣла смирени свештеникъ народу. Кадъ ми толика зла и беде трпѣти морамо држећи се свое вере и закона, у којима намъ е животъ и спасенъ, а да шта бы съ нама текъ онда было, кадъ бы ихъ се сасвимъ одрекли.

Међутимъ дознаше гонительи за Акиву и затворише га недајући му ове свое свете дужности извршивати. Али непрође дуго, пакъ и Папу у исту тамницу вргоше, коєга учуђенъ Акива упита: Папо, мудри Папо! шта тебе амо донесе, заръ те немога твоя околности назећа мудрѣсть сахранити. О сретни Акива,

викну му уздишући Папа, ты трпишъ за законъ, а я за ништице; и ту опозва Папа оно мѣние свое, и припозна, да веру и завичай свой кадь у опасность добу сложно и до последнѣ капи крви бранити валя, и никакое околности необазиратисе, тимъ манѣ, што душмани прибеглице као и odporнике единако награђую, јошъ увекъ веѣма ове негъ оне поштујући, сматрајући само ове за поштене люде, а оне за никакве.

Мракъ и светлостъ.

Вы казуете, рече царъ Траянъ едномъ смиреномъ владици, да е вашъ Богъ свуда, и фалите се да е онъ увекъ међу вама, я бы га радъ видити.

Богъ е вездесуштъ, одговори владика, али га нико видити неможе; никое смртно око ние кадро нѣговогъ величества гледати.

Али царъ некте понуштати одъ свое намере.

Добро, рече владика, а ми ѣмо покушати, да найпре едного одъ нѣгови посланика видишъ.

Царъ пристане на то, и владика га изведе едного дана у подне подъ ведро небо, и замоли, да погледа у сунце, кое тада са пуномъ снагомъ свое светлости сияше.

То немогу, рече царъ, нѣгова силна светлостъ недопушта гледати у себе.

А онда придода владика: Господару! ты неможешъ ни светлостъ едного одъ нѣгови рукотвора гледати, а да како можешъ и помислити, да би нѣга самога у оной далеко веѣкой светлости и величеству гледати могао; смртно око ние у станю чинити то.

Пряложници на „Фондъ Школскогъ Листа.“

„правымъ подобаетъ похвала.“ Пе. 32.-1.

Изъ Тишела.

Милитарскога реда: Г. вбл. и пл. Паићъ полковникъ 5 фор.; г. Ивков мајоръ у пензии 2 фор.; г. Дим. Стеинъ капетанъ 2 ф.; г. Марко Крестићъ аудиторъ у пензии 1 фор.; г. Теодоръ Добановачки капет. у пензии 2 ф.; г. Давидовацъ кап. у пензии 20 н.; г. Никовицъ кап. у пензии (римокат.) 30 н.; г. Станоевъ, надпоручикъ 2 ф.; г. Никовицъ поручикъ (римокат.) 1 ф.; г. Савинъ поруч. 1 ф.; г. Сегединацъ поруч. 1 ф.; г. Гайшинъ поруч. 1 ф.; г. Воиновъ руков. грунт. књига 1 ф.; г. Ђукићъ профоз 1 ф.; г. Бошковъ фелбаб 30 новч.; г. Паучки примателъ 40 новч.; г. Николићъ капларъ 20 новч. — *ГГ. свештеници.* ч. г. Стефанъ Богдановићъ 1 ф.; ч. г. Атан. Поповићъ парохъ 1 ф.; ч. г. Антоние Вуграчъ пар. римски 1 ф. 20 н.; ч. г. Петаръ Петровићъ ђаконъ и учитель 50 новч. — *Трговци и майстори:* ГГ. Лазаръ Јанковићъ 1 ф.; Вас. Јоановићъ 4 ф.; Сим. Манастирлија 1 ф.; Петаръ Натошевићъ 1 ф.; Тим. Георгијевићъ 1 фор.; Адамъ Херманъ (римокат.) 1 фор.; Фран. Чуновићъ 20 н.; Сава Секулићъ 50 новч.; Андр. Зорићъ 20 н.; Јов. Свобода (римокат.) 50 н.; Јованъ Рацковићъ 50 новч.; Илија Атанасиевићъ 1 ф. 20 новч.; Ђорђе Црнячки 1 ф.; Стеванъ Мушички 1 ф.; Мойс. Јовановъ 1 ф.; Андр.; Николићъ 20 н.; Алекс. Зорићъ 20 н.; Јованъ Сомборацъ 10 н.; Наумъ Јовановъ 32 новч.; Стеванъ Николићъ 20 н.; Драгомиръ Манойловићъ 20 новч.; Лазаръ Николинъ 50 новч.; Рада Вуковъ 40 новч.; Тодоръ Поповићъ 20 новч.; Петаръ Јовановићъ 1 ф.; Карло Дайчъ (римок.) 30 новч.; Шлезъ (римок.) 1 ф.; Јосифъ Јакобъ (римок.) 20 новч.; Маџашъ Јожефъ (римок.) 30 н.; Јаковъ Поповићъ 30 н.; Ђорђе Николићъ 40 новч.; Ђвта Јовановъ 40 новч.; Ђорђе Крестићъ 1 ф.; Марко Јанковићъ 3 фор.; Михаило Крестићъ 2 ф. *Трговачки помоћници:* Дим. Радосављевићъ 1 ф.; Јоца Милутиновићъ 1 ф.; Алекс. Мана-

стирля 1 ф. — *Граничари*: Урошъ Пеинъ 1 ф.; Атан. Ру-
жићъ 1 ф.; Јованъ Далниъ 20 новч.; Марко Аврамовъ 30
новч.; Нића Бешлинъ 10 новча Јованъ Николинъ 20 новч.; Нића
Стойковъ 10 н.; Сима Секулићъ 10. новч.; Мойс. Вранићъ
20 новч.; Тима Деановъ 10 новч.; Рада Бешлинъ 10 новч.;
Урошъ Вла 20 новч.; Тома Пеинъ 20 новч.; Яш.; Чавићъ 20
новч.; Алекса Стокинъ 10 новч.; Атан. Шуваковъ 10 новч.;
Пая Мишковъ 20 новч.; Милошъ пл. Хрняковъ 20 нов.; Те-
офанъ Пеинъ 20 н.; Милошъ Петровићъ 10 н.; Аца Момировъ
20 н.; Јованъ Улићъ чобанъ 10 нов.; Мила Мишковъ 10 нов.
— *Племениште госпође*: Н. Н. 76 новч.; Мариа Крестића 2 ф.;
Мариа Јанковића 1 ф.; Агница Јанковића 1 ф.; Јулијана Петро-
вића 50 новч.; Емилија Райчетића 20 н.; Ана Манастиерлина
1 цванцикъ.

Изъ Темнишвара.

Високопреосвешт. г. Самуилъ Маширевићъ, Епископъ
20 ф., Високопречестн. г. Антоній Нако, Архимандр. Бездинскій
20 фор., Препод. г. Арсениј Продановићъ, игуманъ Воило-
вачкій 5 ф., Преч. г. Василіанъ Петровићъ, синђелъ 2 фор.,
Преп. г. Несторъ Ковачевићъ, еромонахъ и економъ епископ.
5 фор.

Изъ Даля.

ГГ. — Даниилъ Раячићъ, адвокатъ 2 фор., Борђе Ми-
ланковићъ, начелникъ 1 фор., Јованъ Смекалъ, властел. рачу-
новодитель 1 фор., Петаръ Стефановићъ, парохъ 2 фор., Ан-
тоній Миланковићъ, трговаць 10 фор., Јованъ Маринковићъ,
трговаць 5 фор., Савва Марковићъ, трговаць 1 фор., Аца
Поповићъ, абація 1 фор.

Свима ГГ. пренумерантима, кои одъ ланске т. е. 1860.
год. за Школски Листъ дугую; и коима смо изъ почести за
ову 1861. год. почели Шк. Листъ шияти, одъ 12. броя пре-
стаѣмо шияти, ако у скоро не плате. Уредн. Шк. Листа.
